

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2009/22/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 23. aprila 2009

o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov

(Kodificirana različica)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 98/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov ⁽³⁾ je bila večkrat ⁽⁴⁾ bistveno spremenjena. Zaradi jasnosti in racionalnosti bi bilo treba navedeno direktivo kodificirati.

(2) Nekatere direktive, našteje v Prilogi I k tej direktivi, določajo pravila glede varstva interesov potrošnikov.

(3) Trenutni mehanizmi, ki so na voljo na nacionalni ravni in ravni Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s temi direktivami, ne omogočajo vedno pravočasne odprave kršitev, ki škodujejo kolektivnim interesom potrošnikov. Kolektivni interesi pomenijo interese, ki ne vključujejo preprostega kopičenja interesov posameznikov, oškodovanih zaradi kršitve. To ne posega v individualne tožbe posameznikov, oškodovanih zaradi kršitve.

(4) Glede namena preprečitve ravnanj, ki so v nasprotju z veljavnimi nacionalnimi določbami, je lahko učinkovitost nacionalnih ukrepov za prenos navedenih direktiv, vključno z zaščitnimi ukrepi, ki presegajo zaščitne ukrepe, zahtevane s temi direktivami, kadar so združljivi s Pogodbo in dovoljeni s temi direktivami, ovirana, če imajo ta ravnanja posledice v drugi državi članici in ne v tisti, v kateri imajo izvor.

(5) Te težave lahko škodujejo dobremu delovanju notranjega trga, katerih posledice so v tem, da za izognitev kakršni koli obliki uveljavitve zadostuje prestavitev izhodišča nedovoljenega ravnanja v drugo državo. To predstavlja izkrivljanje konkurence.

(6) Te težave verjetno zmanjšujejo zaupanje potrošnikov na notranjem trgu in lahko omejijo delovanje organizacij, ki predstavljajo kolektivne interese potrošnikov, ali neodvisnih javnih organov, pristojnih za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, oškodovanih zaradi ravnanj, ki kršijo pravo Skupnosti.

(7) Ta ravnanja pogosto presegajo meje držav članic. Nujno potrebno je, da se v določeni meri približajo nacionalne določbe o odpravi takšnih nedovoljenih ravnanj ne glede na to, v kateri državi članici je nedovoljeno ravnanje imelo posledice. Ob upoštevanju pristojnosti to ne posega v pravila mednarodnega zasebnega prava in veljavne konvencije med državami članicami, pri čemer spoštuje splošne obveznosti držav članic, ki izhajajo iz Pogodbe, zlasti tiste, ki se nanašajo na dobro delovanje notranjega trga.

⁽¹⁾ UL C 161, 13.7.2007, str. 39.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 19. junija 2007 (UL C 146 E, 12.6.2008, str. 73) in Sklep Sveta z dne 23. marca 2009.

⁽³⁾ UL L 166, 11.6.1998, str. 51.

⁽⁴⁾ Glej del A Priloge II.

(8) Cilj predvidenega ukrepa lahko doseže le Skupnost. Zato je zadolžena za ukrepanje.

- (9) Tretji pododstavek člena 5 Pogodbe Skupnosti nalaga, da ne sme preseči tistega, kar je potrebno za doseg ciljev Pogodbe. V skladu z navedenim členom je treba, kolikor je mogoče, upoštevati posebnosti nacionalnih pravnih sistemov in pustiti državam članicam možnost, da izberejo med različnimi opcijami z enakim učinkom. Sodišča ali upravni organi iz te direktive, ki so pristojni za odločanje o pravnih sredstvih, imajo pravico preučiti posledice prejšnjih odločitev.
- (10) Ena opcija bi morala biti v tem, da se enemu neodvisnemu javnemu organu ali več, posebej pristojnemu za varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, naloži izvrševanje pooblastil za ukrepanje, ki so predvideni v tej direktivi. Druga opcija bi morala predvidevati, da ta pooblastila izvršujejo organizacije, katerih cilj je varstvo kolektivnih interesov potrošnikov, v skladu z merili, ki jih določa nacionalno pravo.
- (11) Državam članicam bi morala biti omogočena izbira ene ali obeh opcij in na nacionalni ravni za namene te direktive imenovanje pristojnih organov in/ali organizacije.
- (12) Zaradi kršitev znotraj Skupnosti se mora za te organe in/ali organizacije uporabljati načelo vzajemnega priznavanja. Države članice bi morale na zahtevo njihovih nacionalnih subjektov sporočiti Komisiji ime in namen nacionalnih subjektov, ki so v njihovi državi v skladu z določbami te direktive upravičeni za vložitev tožbe.
- (13) Komisija naj zagotovi objavo seznama teh kvalificiranih subjektov v *Uradnem listu Evropske unije*. Kvalificirani subjekt se šteje za upravičenega za vložitev tožbe, če je njegovo ime na seznamu, razen v primeru objave nasprotne izjave.
- (14) Države članice lahko predvidijo, da mora stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, predhodno izvesti posvetovanje, s čimer se toženi stranki omogoči, da preneha s sporno kršitvijo. Države članice lahko predvidijo zahtevo, da ta posvetovanja potekajo skupaj z neodvisnim javnim organom, ki ga določijo te države članice.
- (15) V primeru, če države članice predvidijo predhodno posvetovanje, je treba določiti rok dveh tednov po prejemu zahteve po posvetovanju, po katerem lahko, če se opustitev kršitve ne doseže v tem roku, tožeča stranka brez odlašanja zadevo preda pristojnemu sodišču ali upravnemu organu.
- (16) Primerno je, da Komisija predloži poročilo o delovanju te direktive ter zlasti o njenem področju uporabe in izvedbi predhodnega posvetovanja.
- (17) Uporaba te direktive na bi smela posegati v uporabo pravil Skupnosti o konkurenci.
- (18) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov za prenos in uporabo v nacionalnem pravu direktiv, ki so določeni v delu B Priloge II –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

1. Namen te direktive je približati zakone in druge predpise držav članic o opustitvenih tožbah, navedenih v členu 2, s ciljem varstva kolektivnih interesov potrošnikov, vključenih v direktive, ki so naštet v Prilogi I, in tako zagotoviti dobro delovanje notranjega trga.

2. Za namene te direktive kršitev pomeni vsako dejanje, ki je v nasprotju z direktivami, naštetimi v Prilogi I, kakor so bile prenesene v notranji pravni red držav članic, in škoduje kolektivnim interesom, navedenim v odstavku 1.

Člen 2

Opustitvene tožbe

1. Države članice določijo sodišča ali upravne organe, pristojna za odločanje o pravnih sredstvih, ki jih vložijo kvalificirani subjekti v smislu člena 3 in se nanašajo:

(a) na opustitev ali prepoved kakršne koli kršitve z zahtevano nujnostjo in po potrebi v okviru skrajšanega postopka;

(b) po potrebi na sprejetje ukrepov, kot sta objava odločbe v polnem besedilu ali v izvlečkih v primerni obliki in/ali objava popravkov za odpravo trajajoče posledice kršitve;

(c) na odredbo, v kolikor to dopušča pravni sistem zadevne države članice, ki v primeru neizpolnitve odločbe v roku, ki ga določijo sodišča ali upravni organi, predvideva, da tožena stranka, ki izgubi, v javno blagajno ali upravičencu, imenovanemu po nacionalni zakonodaji, plača fiksni znesek ali vsako drugo vsoto za vsak dan zamude, ki jo predvideva nacionalna zakonodaja, da se zagotovi izpolnjevanje odločb.

2. Ta direktiva ne posega v pravila mednarodnega zasebnega prava glede veljavnega prava, tako da se običajno uporablja pravo države članice, v kateri kršitev izvira, ali pravo države članice, v kateri ima kršitev posledice.

Člen 3

Subjekti, upravičeni za vložitev tožb

V tej direktivi „kvalificiran subjekt“ pomeni vsak organ ali organizacijo, ustanovljen v skladu s pravom države članice, ki ima zakoniti interes, da zagotovi spoštovanje določb, navedenih v členu 1, zlasti:

- (a) v državah članicah, v katerih obstajajo ti organi, en neodvisni javni organ ali več, posebej pristojen za varstvo interesov, navedenih v členu 1; in/ali
- (b) organizacije, katerih cilj je varstvo interesov, navedenih v členu 1, v skladu z merili, ki jih določa nacionalno pravo.

Člen 4

Kršitve znotraj Skupnosti

1. Vsaka država članica sprejme ukrepe, potrebne za zagotovitev, da lahko v primeru kršitev, ki izvirajo v navedeni državi članici, kvalificiran subjekt iz druge države članice, v kateri so interesi, ki jih ščiti naveden kvalificiran subjekt, zaradi kršitve prizadeti, sproži postopek pred sodiščem ali pri upravnem organu, navedenem v členu 2, s predložitvijo seznama, predvidenega v odstavku 3 tega člena. Sodišča ali upravni organi sprejmejo ta seznam kot dokaz pravne sposobnosti kvalificiranega subjekta brez poseganja v njihovo pravico, da preverijo, ali namen kvalificiranega subjekta v posebnem primeru upravičuje vložitev tožbe.

2. Za namene kršitev znotraj Skupnosti in brez poseganja v pravice, ki jih nacionalna zakonodaja priznava drugim subjektom, države članice na zahtevo njihovih kvalificiranih subjektov sporočijo Komisiji, da so ti subjekti upravičeni za vložitev tožb po členu 2. Države članice sporočijo Komisiji ime in namen teh kvalificiranih subjektov.

3. Komisija sestavi seznam kvalificiranih subjektov, navedenih v odstavku 2, in navede njihov namen. Ta seznam se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*; spremembe tega seznama se nemudoma objavijo, posodobljeni seznam se objavi vsakih šest mesecev.

Člen 5

Predhodno posvetovanje

1. Države članice lahko uvedejo ali ohranijo določbe, v skladu s katerimi lahko stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, ta postopek sproži šele potem, ko je poskusila doseči prenehanje kršitve na podlagi posvetovanj s toženo stranko ali s toženo stranko in kvalificiranim subjektom v smislu člena 3(a) države članice, v kateri se opustitvena tožba vloži. Država članica odloči, ali se mora stranka, ki namerava vložiti opustitveno tožbo, posvetovati s kvalificiranim subjektom. Če se prenehanje kršitve ne doseže v dveh tednih po prejemu zahteve po posvetovanju, lahko zadevna stranka brez odlašanja vloži opustitveno tožbo.

2. Podrobnosti, ki urejajo predhodno posvetovanje in ki jih sprejmejo države članice, se uradno sporočijo Komisiji in se objavijo v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 6

Poročila

1. Komisija vsaka tri leta in prvič najpozneje 2. julija 2003 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o uporabi te direktive.

2. V svojem prvem poročilu Komisija preuči zlasti:

- (a) področje uporabe te direktive glede varstva kolektivnih interesov oseb, ki izvajajo trgovsko, industrijsko, obrtno ali poklicno dejavnost;
- (b) področje uporabe te direktive, kakor ga določajo direktive, našteje v Prilogi I;
- (c) ali je predhodno posvetovanje po členu 5 prispevalo k učinkovitemu varstvu potrošnikov.

Po potrebi se temu poročilu priložijo predlogi za spremembo te direktive.

Člen 7

Nadaljnja pooblastila za ukrepanje

Ta direktiva državam članicam ne preprečuje, da sprejmejo ali ohranijo določbe, ki kvalificiranim subjektom in vsem drugim zadevnim osebam na nacionalni ravni zagotavljajo širše pravice pri vložitvi tožb.

Člen 8**Izvajanje**

Države članice predložijo Komisiji določbe nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 9**Razveljavitev**

Direktiva 98/27/ES, kakor je bila spremenjena z direktivami, navedenimi v delu A Priloge II, se razveljavi brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos in uporabo v nacionalnem pravu direktiv, ki so določeni v delu B Priloge II.

Sklici na razveljavljeno direktivo se upoštevajo kot sklici na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo v Prilogi III.

Člen 10**Začetek veljavnosti**

Ta direktiva začne veljati 29. decembra 2009.

Člen 11**Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, dne 23. aprila 2009

Za Evropski parlament

Predsednik

H.-G. PÖTTERING

Za Svet

Predsednik

P. NEČAS

PRILOGA I

SEZNAM DIREKTIV PO ČLENU 1 ⁽¹⁾

1. Direktiva Sveta 85/577/EGS z dne 20. decembra 1985 za varstvo potrošnikov v primeru pogodb, sklenjenih izven poslovnih prostorov (UL L 372, 31.12.1985, str. 31).
2. Direktiva Sveta 87/102/EGS z dne 22. decembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s potrošniškimi krediti (UL L 42, 12.2.1987, str. 48) ⁽²⁾.
3. Direktiva Sveta 89/552/EGS z dne 3. oktobra 1989 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju dejavnosti razširjanja televizijskih programov: členi 10 do 21 (UL L 298, 17.10.1989, str. 23).
4. Direktiva Sveta 90/314/EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih (UL L 158, 23.6.1990, str. 59).
5. Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL L 95, 21.4.1993, str. 29).
6. Direktiva 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo (UL L 144, 4.6.1997, str. 19).
7. Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij (UL L 171, 7.7.1999, str. 12).
8. Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu („Direktiva o elektronskem poslovanju“) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).
9. Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini: členi 86 do 100 (UL L 311, 28.11.2001, str. 67).
10. Direktiva 2002/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo (UL L 271, 9.10.2002, str. 16).
11. Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (UL L 149, 11.6.2005, str. 22).
12. Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36).
13. Direktiva 2008/122/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. januarja 2009 o varstvu potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki pogodb časovnega zakupa, dolgoročnih počitniških proizvodov, nadaljnje prodaje in zamenjave (UL L 33, 3.2.2009, str. 10).

⁽¹⁾ Direktive, navedene v točkah 5, 6, 9 in 11, vsebujejo posebne določbe o tožbah zaradi opustitve dejanja.

⁽²⁾ Navedena direktiva je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah (UL L 133, 22.5.2008, str. 66), z učinkom od 12. maja 2010.

PRILOGA II

DEL A

Razveljavljena direktiva z njenimi zaporednimi spremembami

(iz člena 9)

Direktiva 98/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta
(UL L 166, 11.6.1998, str. 51)

Direktiva 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 171, 7.7.1999, str. 12)	Samo glede člena 10
Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 178, 17.7.2000, str. 1)	Samo glede člena 18(2)
Direktiva 2002/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 271, 9.10.2002, str. 16)	Samo glede člena 19
Direktiva 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 11.6.2005, str. 22)	Samo glede člena 16(1)
Direktiva 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 376, 27.12.2006, str. 36)	Samo glede člena 42

DEL B

Roki za prenos v nacionalno pravo

(iz člena 9)

Direktiva	Roki za prenos	Datum začetka uporabe
98/27/ES	1. januar 2001	-
1999/44/ES	1. januar 2002	-
2000/31/ES	16. januar 2002	-
2002/65/ES	9. oktober 2004	-
2005/29/ES	12. junij 2007	12. december 2007
2006/123/ES	28. december 2009	-

PRILOGA III

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 98/27/ES	Ta direktiva
Členi 1 do 5	Členi 1 do 5
Člen 6(1)	Člen 6(1)
Člen 6(2), prvi pododstavek, prva alineja	Člen 6(2), prvi pododstavek, točka (a)
Člen 6(2), prvi pododstavek, druga alineja	Člen 6(2), prvi pododstavek, točka (b)
Člen 6(2), prvi pododstavek, tretja alineja	Člen 6(2), prvi pododstavek, točka (c)
Člen 6(2), drugi pododstavek	Člen 6(2), drugi pododstavek
Člen 7	Člen 7
Člen 8(1)	—
Člen 8(2)	Člen 8
—	Člen 9
Člen 9	Člen 10
Člen 10	Člen 11
Priloga	Priloga I
—	Priloga II
—	Priloga III